

Miljøgodkendelse for "Enghave", Simmerstedvej 212 6100 Haderslev

Del I - Vilkår for godkendelse	4
I.1.1 Indretning og drift	4
I.1.2 Støj	4
I.1.3 Emission (lugt og luft)	5
I.1.4 Husdyrgødning	5
I.1.5 Spildevand	5
I.1.6 Brændstoftanke	5
I.1.7 Andet	5
I.1.8 Egenkontrol og tilsyn	6
I.1.9 Oplysningsblad	7
Del II - Miljøteknisk Beskrivelse	8
II.1.1 Indledning	8
II.1.2 Virksomhedsoplysninger	9
II.1.3 Beliggenhed	9
II.1.4 Indretning og drift	9
II.1.5 Kilder til forurening	11
II.1.6 Forureningsbegrænsende foranstaltninger, herunder virksomhedens valg af renere teknologi (BAT)	13
Del III - Miljøteknisk vurdering	14
III.1.1 Beliggenhed	14
III.1.2 Støj	14
III.1.3 Lugt/luft	14
III.1.3.1 Støv	14
III.1.3.2. Lugt fra stalde	15
III.1.4 Husdyrgødning – oplag og håndtering	15
III.1.5 Udspretningsarealer	15
III.1.6 Opbevaringskapacitet	16
III.1.7 Affald	16
III.1.8 Spildevand	16
III.1.9 Risikobetonede aktiviteter	17
III.1.10 Kommunens samlede vurdering	17
Del IV - KLAGEVEJLEDNING	18

Miljøgodkendelse i henhold til bek. nr. 753 af 25. august 2001 om Lov om miljøbeskyttelse kapitel 5 § 33 til drift af slagtekyllingeproduktion omfattende 510.900 slagtekyllinger på matrikel nr. 7 m.fl Bramdrup, Moltrup beliggende Simmerstedvej 212, 6100 Haderslev.

Ansøger : Claus Matthiesen
Simmerstedvej 212
6100 Haderslev

Virksomhedens ejer: Claus Matthiesen

Ejendommens ejer: Claus og Mette B. Matthiesen

Tilsynsmyndighed: Haderslev kommune

Virksomheden er godkendelsespligtig i henhold til bek. nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomheder samt efterfølgende ændringer, idet slagtekyllingeproduktionen er over 100 dyreenheder, hvorved virksomheden er omfattet af punkt I (I101.b) i bilag 1 til bekendtgørelsen.

På den baggrund kan Haderslev kommune meddele miljøgodkendelse af produktionen på matrikel nr. 7 m.fl. Bramdrup, Moltrup, 6100 Haderslev på de vilkår og med de forudsætninger, der fremgår af godkendelsen.

Retsbeskyttelsen for godkendelsen udløber 8 år efter godkendelsen er givet. Det vil sige, at vilkårene for godkendelsen kan tages op til revurdering i 2014 jf. bek. 753 af 25. august 2001 om Lov om Miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven) § 41 a.

Haderslev Kommune den 20. marts 2006.

Erik Bay
teknisk chef

/ Søren K. Kistorp
byg og planchef

Del I	Vilkår for godkendelsen	Side 4
Del II	Miljøteknisk redegørelse	Side 8
Del III	Miljøteknisk vurdering	Side 14
Del IV	Klagevejledning	Side 18
	Bilag	Side 19

Del I - Vilkår for godkendelse

Haderslev kommune godkender efter Miljøbeskyttelseslovens § 33 udvidelse af slagtekyllingeproduktionen på Simmerstedvej 212, 6100 Haderslev.

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til § 33 i Miljøbeskyttelsesloven.

Nærværende godkendelse omfatter udelukkende virksomhedens forhold til Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser. Anden tilladelse herunder bygge- og zonetilladelse skal indhentes hos de respektive myndigheder.

Miljøgodkendelsen gives på følgende vilkår:

I.1.1 Indretning og drift

1. at godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet, inden 2 år efter den er meddelt
2. at virksomheden indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen.
3. at et eksemplar af godkendelsen til enhver tid skal være tilgængelig for de personer, der arbejder med virksomhedens daglige drift.

I.1.2 Støj

4. at virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i intet punkt i området – målt i skel ved nærmeste nabobeboelse – overstiger nedenfor anførte værdier, som er normale for områder udlagt til blandet bolig og erhverv:

Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

5. at virksomheden, såfremt miljømyndigheden finder det nødvendigt gennem målinger dokumenterer over for miljømyndigheden i Haderslev kommune, at de ovennævnte støjvilkår

overholdes. Målingerne skal udføres som angivet i miljøstyrelsens seneste vejledning, og kan maksimalt forlanges gennemført én gang årligt.

I.1.3 Emission (lugt og luft)

6. at stalde og udenomsarealer skal vedligeholdes, således at væsentlige støv- og lugtgener ikke opstår i området uden for ejendommen.

I.1.4 Husdyrgødning

7. at det maximale indhold af fosfor i husdyrgødningen fra kyllingeproduktionen er 4,2 kg fosfor ab lager pr 1000 producerede kyllinger ved 35 dage.

I.1.5 Spildevand

8. at der kun afledes sanitært spildevand samt overfladevand
9. at spildevand fra rengøring af stalde og foderrekvisitter tilføres samletank, der mindst kan indeholde spildevand fra én afvaskning. Indholdet skal sluttelig udsprede på markjord.
10. at vask af sprøjteudstyr samt gødningsredskaber foregår på befæstet areal med opsamling i tæt beholder - evt. til beholder til opsamling af vaskevand fra kyllingehusene (*særlig spildevandstilladelse skal indhentes*).

I.1.6 Brændstoftanke

11. at der etableres et befæstet areal med kant til opstilling af brændstoftanke og til påtankning, der kan tilbageholde tankens indhold.

I.1.7 Andet

12. at døde dyr snarest transporteres til destruktionsanstalt og i tidsrummet inden afhentning opbevares i lukket rum eller på en sådan måde, at de ikke kan give anledning til væsentlige lugtgener eller andet uhygiejnisk forhold. Døde dyr må ikke nedgraves eller opbevares sammen med fast eller flydende gødning. På afhentningsstedet skal de døde dyr også være overdækkede. Døde dyr skal afhentes mindst en gang om ugen.
13. at sprøjtemidler skal opbevares forsvarligt, under lås, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.
14. at lægemidler/medicin opbevares forsvarligt, under lås, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, sprøjtemidler og lign.
15. at påfyldning af marksprøjten foregår på befæstet areal med afløb til beholder.

16. at påfyldning af marksprøjten sker under konstant opsyn. Påfyldning af vand til marksprøjten kan ske fra en buffertank. Vandslangen skal være forsynet med en anordning, der sikrer, at slangen hænger over vandspejlet, så der ikke kan ske tilbagesug. Der må ikke tages vand direkte fra en brønd/boring, et vandløb eller sø til dette formål.
17. at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse efter Statens Skadedyrslaboratoriums ”retningslinier for fluebekæmpelse af fluer på gårde med husdyr”, såfremt der konstateres fluegener.
18. at udenomsarealer holdes i ryddelig stand, således at mulighed for rottetilhold og gener for omgivelserne minimeres.
19. at farligt affald opbevares under tag, i lukket emballage, på tæt bund med kant og uden afløb til kloak

I.1.8 Egenkontrol og tilsyn

20. at der til enhver tid skal kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Haderslev kommune, kopi af skriftlige aftaler om afsætning af overskydende gødning eller kopi af forpagtningskontrakter.
21. at der til enhver tid skal kunne fremlægges tilsynsmyndigheden, Haderslev kommune, dokumentation (slagteriefregning o.l.) for størrelsen af husdyrproduktionen på ejendommen.
22. at der skriftligt kan dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden, at der anvendes foder med et fosforindhold svarende til ca 16,12 g/produceret kylling, og som giver 4,2 kg fosfor ab lager pr 1000 producerede kyllinger (foderplan, foderregninger, gødningsplan o.l.).
23. at der til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Haderslev kommune fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt.
24. at der skal ske både en alarmering til alarmcentral (ring 112) og igangsætning af afværgeforanstaltninger, såfremt der ved uheld eller lignende er risiko for forurening af omgivelser herunder vandløb.

I.1.9 Oplysningsblad

Der må ikke foretages henkastning eller afbrænding af affald (udover have- og grenaffald eller lignende) på ejendommen.

Andet affald bortskaffes i overensstemmelse med Haderslev kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald.

Olie- og kemikalieaffald og andet farligt affald skal anmeldes, transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom (kommunens regulativ for affald).

Drift af erhvervsmæssigt dyrehold er omfattet af de til enhver tid gældende bestemmelser i Miljøministeriets bkg. om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (bkg. nr 604 af 15. juli 2002).

Markstakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år før gødning igen må placeres på samme sted.

Der har været foretaget en forudgående høring af ansøgning om miljøgodkendelse, idet ansøgningen har været offentligt fremlagt i perioden 11. januar 2006 til den 8. februar 2006.

Meddelelse om miljøgodkendelse vil blive annonceret i Budstikken (lokalblad for Haderslev og Vojens) onsdag den 22. marts 2006.

Godkendelsen vil være offentligt fremlagt i perioden den 22. marts 2006 til den 19. april 2006 kl. 15.30 og må først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og såfremt klage ikke forinden er indgivet.

Ansøger vil senest, når klagefristen er udløbet, blive underrettet om, hvorvidt der er indgået klager til kommunen over afgørelsen.

Del II - Miljøteknisk Beskrivelse

II.1.1 Indledning

Claus Matthiesen, der er medejer af ejendommen ”Enghave”, beliggende Simmerstedvej 212 søgte med ansøgning af 21. december 2005 om miljøgodkendelse (IPPC-godkendelse) af ejendommen, idet der ønskes en udvidelse af produktionen.

Virksomheden er omfattet af punkt I (101.d) bilag 1 på Miljøministeriets liste over godkendelsespligtige virksomheder, der skal godkendes efter kapitel 5, jf. bilag til bek. nr. 943 af 16. september 2004 samt efterfølgende ændringer. Listepunktet dækker:

Anlæg til husdyrproduktion for mere end 100 dyreenheder i slagtekyllinger eller 40.000 stipladser

Virksomheden er desuden omfattet af Miljø- og Energiministeriets bek. nr. 428 af 2. juni 1999 om vurdering af større anlægs virkning på miljøet (miljøkonsekvensvurderinger i henhold til Lov om Planlægning – VVM).

Sønderjyllands amt har foretaget en VVM-screening af ansøgningen og meddelt ved brev af 18. januar 2006, at ansøgningen ikke er omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt. Amtet har meddelt en forudsætning for afgørelsen.

Virksomheden har en tidligere miljøgodkendelse af 8.10.1991. Godkendelsen omfattede et dyrehold på 75 malkekøer, 72 årsopdræt, 40 slagtekalve og 325.000 slagtekyllinger. Godkendelsen bortfald ved sidste miljøtilsyn i 2002, da størrelsen af dyreholdet var under godkendelsesniveau efter daværende regler.

Godkendelsen, som meddeles efter § 33, stk. 1 er omfattet af en beskyttelsesperiode på 8 år fra modtagelsen eller ved påklage 8 år fra endelig afgørelse. Herefter skal Haderslev kommune regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter § 41 i Miljøbeskyttelsesloven.

Grundlaget for miljøgodkendelsen er følgende:

- Ansøgning om miljøgodkendelse af 21. december 2005 - Dansk Landbrugsrådgivning, Landcentret
- Supplerende oplysninger af 6. januar 2006 – Dansk Landbrugsrådgivning, Landcentret
- Oplysninger om fosforindhold fra Det Danske Fjerkræraad dateret den 17. januar 2006
- Sønderjyllands amt afgørelse af 18. januar 2006
- Besigtigelse på ejendommen den 2. marts 2006

II.1.2 Virksomhedsoplysninger

Virksomheden: ”Enghave” enkeltmands virksomhed
CVR-nummer: 42826456
Adresse: Simmerstedvej 212
Ejer: Claus S. og Mette B. Matthiesen
Drift: Fjerkræ

II.1.3 Beliggenhed

Virksomheden er beliggende på adressen Simmerstedvej 212, 6100 Haderslev, matr. nr. 7. m.fl. Bramdrup, Moltrup – kortbilag 1.

Virksomheden er beliggende i landzone.

Flere af ejendommens bygninger blev totalskadet under en brand i efteråret 2005 herunder en kvægstald. I forbindelse med denne godkendelse ønskes denne brandtomt genopført som en kyllingestald.

Produktionen vil således foregå i den eksisterende kyllingestald (1900 m²), som ikke tog skade af branden samt i en ny kyllingestald (1100 m²), som har samme beliggenhed som den tidligere kvægstald. Endvidere vil der blive opført en ny fodersilo – se kortbilag 2.

Der er 2 beboelsesbygninger på ejendommens matrikel. Den ene anvendes af ejeren, mens den anden (medhjælperbolig) udlejes. Medhjælperboligen er placeret ca 90 m fra nærmeste kyllingehus.

Afstanden fra virksomheden til nærmeste naboejendom er ca 160 m.

Samtlige udspretningsarealer ligger i oplandet til Haderslev Dam, der er målsat (regionplan 2005-2016). Endvidere ligger udspretningsarealerne i oplandet til Lillebælt, som er et internationalt beskyttelsesområde.

II.1.4 Indretning og drift

II.1.4.1 Dyrehold

Det eksisterende dyrehold består i dag af 351.000 slagtekyllinger (35 dage – ca 44.000 stipladser) svarende til 90 DE. Efter udvidelsen vil der være en produktion af 510.900 slagtekyllinger (35 dage – ca 64.000 stipladser) svarende til 131 DE.

I det ene kyllingehus vil der blive produceret ca 306.500 stk. kyllinger, mens der er planlagt en produktion på 204.400 stk. kyllinger pr år i det nye kyllingehus.

Der er ikke andet dyrehold på ejendommen.

Markerne drives delvis ved maskinstation, idet både mejetærskning, flytning og udspredning af gødning foregår ved maskinstation.

II.1.4.2 Jordtilliggende/udspredningsarealer

Til ejendommen er der 27,0 ha., heraf kan der udbringes husdyrgødning på 26,1 ha. Der er indgået en skriftlig 5-årig aftale om udspredning af gødning på anden ejendom på i alt 68 ha. Der er således i alt er 94,1 ha til rådighed til udspredning af husdyrgødning.

II.1.4.3 Staldsystem, indretning og drift

Produktion af slagtekyllinger vil ske i 2 bygninger – den eksisterende fjerkræstald og i den gamle kvægstald, der i forbindelse med denne godkendelse ændres til et kyllingehus (bygning D i kortbilag 2).

Det eksisterende kyllingehus (H i kortbilag 2) er placeret nærmere end 15 m. fra rørlagt vandløb. Der er i forbindelse med tidligere miljøgodkendelse meddelt dispensation til denne placering under særlige vilkår. Ligeledes er der i den tidligere godkendelse meddelt en udledningstilladelse for tagvand fra kyllingehuset. De stillede vilkår, som stadig er gældende fremgår af bilag 3.

Produktionen vil foregå ved, at daggamle kyllinger indsættes ved en temperatur på ca. 33 grader C. Temperaturen vil herefter sænkes ca. ½ grad dagligt, indtil temperaturen er ca 22 grader C.

Produktionstiden er ca. 35 dage. Der produceres ca. 8 hold pr år. Kyllingernes udgangsvægt er ca 1,9 kg.

Stalde tømmes af én gang. Når kyllingerne er afhentet, foretages der en rengøring. Herefter står kyllingehusene tomme i 1 uge eller mere. Inden der indsættes et nyt hold, bliver der strøet med spåner.

II.1.4.4 Ventilation

Staldene ventileres ved ligetryksanlæg. Indsugningerne er placeret i tagfladen, og udsugningerne er placeret ved kip. Som sikkerhedsventilation er monteret 2 stk. gavlventilatorer.

Udsugningskapaciteten bliver max. 4,0 til 4,5 m³/time pr. kylling (dog ekskl. gavlventilatorer). Om vinteren og i perioder med små kyllinger vil ventilationsbehovet være under 1/10 heraf.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret.

Ventilationsafkast sker ved kip og udmunder ca. 0,5-1,0 m over kip. Der er ikke overdækning på, hvorved luften kastes mere lige op. Lufthastigheden i luftafkastene er ved maksimal ventilation ca. 8 m/sek., men ved minimum ventilation under 1m/sek.

II.1.4.5 Råvarer

Der er egen vandboring på ejendommen. Boringen forsyner virksomheden inkl. medhjælperbolig med vand. Boringen ligger ca 55 meter fra nærmeste kyllingehus.

Det årlige foderforbrug er anslået til 1585 ton svarende til 3,1 kg pr kylling. Foderet består af 25% hvede fra egen avl, resten leveres fra foderstoffirma som en færdigblandet foder tilsat fytase.

Olie og diesel opbevares i 4 olietanke. I forbindelse med det nye kyllingehus vil der blive opstillet yderligere en olietank ved denne bygning (vil stå indenfor på befæstet areal). Olietankene står udenfor (bortset fra olietanken til opvarmning af stuehus).

Kemikalier opbevares i aflåst rum.

Anslået årligt energiforbrug: 45.000 kw.

II.1.4.6 Håndtering af husdyrgødning

Slagtekyllingerne går i dybstrøelse. Efter levering af 1 hold kyllinger fejes staldene, og gødningen bortkøres til markstak eller spredes direkte på markjord. Den årlige mængde dybstrøelse er anslået til 735 tons ab lager.

Efter fejning af staldene foretages en afvaskning med vand. Vaskevandet, som kan indeholde støv fra loft, vægge og lignende samt meget små mængder strøelse ledes til opsamling i gyllebeholder.

Til opbevaring af vaskevandet anvendes ejendommens gyllebeholder (pkt J. i kortbilag 2), der har et volumen på 400 m³. Der anvendes 1 m³ vaskevand pr 100 m² gulvareal.

Der modtages ikke gødning til opbevaring eller udspreddning fra anden ejendom. Der opbevares ikke gødning på anden ejendom.

II.1.4.7 Anvendelse af spildevandsslam m.v.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på udspreddningsarealet.

II.1.4.8 Bivirksomhed

Der er ingen bivirksomhed på ejendommen.

II.1.4.9 Opvarmning

Stalde og beboelse opvarmes med centralvarme. Som brændsel anvendes olie.

II.1.5 Kilder til forurening

II.1.5.1 Støj

Ved daglig drift vil kun ventilationsanlægget kunne give anledning til støj.

Derudover vil der i forbindelse med fyldning af siloer, indsætning og afhentning af kyllinger (som sker i både dag- og nattetimer) samt almindelig landbrugsdrift kunne forekomme støj.

II.1.5.2 Lugt/luft

Der er ikke fra virksomhedens side oplyst om størrelsen af støv- og lugtafgivelse fra husdyrproduktionen. Ventilationsluften indeholder lugt – blandt andet NH₃.

Der vil kunne forekomme kortvarige lugtgener i forbindelse med vask og rensning af staldene (ca 8 gange årligt).

Der vil desuden kunne forekomme lugtgener i forbindelse med transport af dybstrøelsen og udspredning på markerne.

Meget små mængder støv kommer ud med ventilationsluften.

II.1.5.3 Spildevand

Der anvendes 1m³ vand pr 100 m² stald i alt 30 m³ til en gang afvaskning af staldene. Vaskevandet opsamles i gyllebeholder.

Fra beboelsen afledes husspildevand via trixtank til nedsivningsanlæg.

Der forefindes ikke toilet/håndvask i driftsbygningerne.

II.1.5.4 Håndtering af sprøjtemidler

Sprøjtemidler opbevares i et aflåst rum i maskinhuset. Ejeren har erhvervet sprøjtecertifikat i 1990 til erhvervsmæssig sprøjtning på landbrugsarealerne. Der foretages kun sprøjtning på ejet arealer.

Der er ikke en indrettet vaskeplads med opsamling til vask af marksprøjten.

II.1.5.5 Virksomhedens affald m.v.

Døde kyllinger opbevares i en 190 l. container, som er opstillet 10-15 meter fra Simmerstedvej. Der er aftale med DAKA om afhentning efter behov. Dødeligheden blandt kyllingerne er størst i den første uge efter indsætning. Herefter falder dødeligheden markant.

Der anvendes ikke medicin til kyllingerne. Hvis der en enkelt gang anvendes medicin, bliver medicinen anvendt samme dag, som den er modtaget. Tom emballage afleveres til godkendt modtager.

Spildolie og tomme kemikaliedunke afleveres til Haderslev kommunes genbrugsplads.

Dybstrøelse med høj tørstofprocent (her ca 50%) vil ikke give anledning til væsentlige fluegene (manglende klækning af fluer).

II.1.5.6 Transport

Til produktionen af slagtekyllinger leveres foder til siloanlægget 1-3 gange om ugen. Antallet af foderleverancer er størst i sidste del af hver produktionsperiode. Levering af foder varer ca 1 time.

Levering af kyllinger foretages 8 gange årligt. Indsætning varer ca 1½ time pr gang. Afhentning af kyllinger foretages ligeledes 8 gange om året og tager 7-8 timer pr gang.

Transport af dybstrøelse til markstak foregår med gødningsvogn. Der køres ca 9 læs dybstrøelse pr tømning af 2 stalde (i alt ca 72 transporter pr år). Transporten foregår i forbindelse med rensning af staldene. Transport og udspredning af dybstrøelsen foregår ved maskinstation.

Levering af olie sker ca 12 gange om året.

Der er egentlig afhentning af døde kyllinger (DAKA).

II.1.5.7 Andet

Beregning over fosforbalancen for før- og efter-situationen på hele udbringningsarealet viser et fosforoverskud er på hhv. 4,3 kg P/ha (før) og -1,3 kg P/ha. (efter). Af amtets afgørelse vedr. vvm-screening fremgår der, at der er foretaget en korrektion af fosforindholdet i efter-situationen fra 7,8 kg ab lager pr producerede 1000 kyllinger til 4,2 kg ab lager pr 1000 producerede kyllinger ved 35 dage.

Årsagen til at fosfor ab lager kan blive mindre ved udvidelse af kyllingeproduktionen, er, at der ifølge projektbeskrivelsen anvendes foder med 20% mindre fosforindhold, samt at der tilsættes fytase til fodret, der øger tilgængeligheden af fosfor i de vegetabiliske råvarer.

II.1.6 Forureningsbegrænsende foranstaltninger, herunder virksomhedens valg af renere teknologi (BAT)

Selve driften kyllingeproduktionen er computerstyret. Således er ventilation, varme, foder og lys automatisk reguleret, hvilket begrænser ventilationsvarmetab og energiforbrug mest muligt.

For at begrænse støvgener i forbindelse med foderlevering, er der opsat støvposer til indblæsning af foder i siloer. Dette vil også blive foretaget ved etablering af den nye fodersilo.

Del III - Miljøteknisk vurdering

III.1.1 Beliggenhed

Staldanlæg:

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri. Efter brand genopføres den tidligere kvægstald dog i stedet til en produktion af slagtekyllinger. Det drejer sig om ca 1100 m² stald , der indrettes til kyllingestald. Endvidere opføres der en ny fodersilo.

III.1.2 Støj

I miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder er det anført, at støjgrænser gældende for landbrugsbedrifter, herunder kyllingefarme, kan fastsættes som gældende for områder til blandet bolig og erhvervsbebyggelse og centerområder og de vejledende grænser er anført som 55/45/40 for henholdsvis dag, aften og nat.

Gårdens daglige drift forventes ikke at medføre væsentlige støjgener udenfor ejendommen. Ved den daglige drift vil kun ventilationsanlægget give anledning til støj. Virksomhedens bidrag til støjniveauet skønnes at blive ca 50 dB(A) målt 15 meter fra staldbygningerne.

Støj fra foderlevering herunder fyldning af siloer, indsætning og afhentning af kyllinger samt almindelig landbrugsdrift vurderes ikke at give anledning til væsentlige støjgener.

Det er Haderslev kommunes opfattelse, at kyllingeproduktionen kan indrettes og drives, således at driften ikke medfører overskridelse af de vejledende grænseværdier som foran anført.

III.1.3 Lugt/luft

III.1.3.1 Støv

Der er ikke fra virksomhedens side oplyst om størrelsen af støvafgivelsen fra husdyrproduktionen.

Ved normal indretning af fodersiloer med posefilter eller tilsvarende vil det efter Haderslev kommunes opfattelse være muligt at tage højde for støvfrembringelsen under indblæsning/formaling/blanding af foder, således at der ikke optræder væsentlige støjgener ved drift af kyllingeproduktionen efter udvidelsen.

Haderslev kommune vurderer således, at der ikke er behov for vilkår vedrørende støv.

III.1.3.2. Lugt fra stalde

Der foreligger ikke oplysninger om sammensætning og størrelse af ammoniak-, lugtafgivelsen fra virksomhedens ventilationsanlæg i stalden hverken før eller efter udvidelsen af dyreholdet.

Derfor har Haderslev kommune foretaget en teoretisk beregning af lugtafgivelsen efter modellerne i ”Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde” fra 2002.

Forudsætninger for vurdering af geneområdet (området hvor der kan forekomme staldlugt i uacceptable koncentrationer) for lugtafgivelsen fra staldanlægget er: Enkelt liggende beboelser beliggende i landzone uden erhvervsmæssig tilknytning til landbruget.

For det ansøgte projekt er den samlede lugtemission fra staldanlægget beregnet ud fra 100% belægning i sommerperioden med en udetemperatur på 20 °C og kort før levering (max. vægt).

Den samlede produktion har en lugtafgivelse svarende til 120 LE/s. pr 1000 kg dyrevægt x 63761 kg x 1,9 kg = 14538 LE/s. Sammenholdes denne værdi med geneområdet, viser beregningen, at der vil være en geneafstand for lugtudslip på ca. 125 m.

Da der er ca. 165 meter til nærmeste nabo målt fra staldbygningen, vurderer Haderslev kommune, at der ikke skal stilles vilkår om konkrete afhjælpningsforanstaltninger, men at godkendelsen skal udformes, så der kan stilles krav om gennemførelse af foranstaltninger til afhjælpning af lugtgener, såfremt der konstateres gener der efter Haderslev kommunes opfattelse er væsentlige.

III.1.4 Husdyrgødning – oplag og håndtering

Haderslev kommune vurderer, at der ikke er behov for yderligere vilkår for oplag og håndtering af dybstrøelsen end der er fastlagt i bekendtgørelse nr 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssig dyrehold, husdyrgødning ensilage m.v.

III.1.5 Udspretningsarealer

Ifølge ovenstående bekendtgørelse må der på landbrugsjord højst tilføres husdyrgødning på arealerne svarende til 1,4 DE/ha.

Med en produktion på 131 DE er der behov for et udspretningsareal på 93,6 ha. For at opfylde harmonireglen. Virksomheden har 94,1 ha til rådighed og opfylder derfor denne bestemmelse.

Arealkravet (bkg. om husdyrhold og arealkrav m.v.) er beregnet til 26,1 ha. Til ejendommen hører 27,0 ha, hvoraf der kan udsprede husdyrgødning på 26,1 ha. Arealkravet er dermed opfyldt.

Da harmonireglen justeres løbende, vurderer Haderslev kommune, at der er grund til at stille vilkår for driften af det ansøgte dyrehold, således at der til enhver tid er muligt at fremvise skriftlig dokumentation for, at virksomheden har tilstrækkelige udspretningsarealer til at overholde regel om harmoni mellem husdyrproduktion og jordtilliggende.

Sønderjyllands amt har foretaget en vurdering af fosforbalancen i forbindelse med vvm-screening af udvidelsen og accepteret det som en projektilpasning. Sønderjyllands amt har i vvm-screeningsafgørelsen stillet som forudsætning, at der anvendes foder med et fosforindhold, svarende til ca 16,12 g/produceret kylling, hvilket giver 4,2 kg ab lager pr 1000 producerede kyllinger. Haderslev kommune har derfor stillet vilkår herom.

III.1.6 Opbevaringskapacitet

Ejendommen anvender den eksisterende gyllebeholder til opsamling af vaskevand fra de 2 stalde. Der anvendes skønsmæssigt 30 m³ pr vask af 2 stalde. Ejendommen kan da opbevare vaskevandet i mere end 1 år, og Haderslev kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til opbevaring af vaskevandet fra produktionen.

III.1.7 Affald

Selvdøde dyr bliver opbevaret udendørs i lukkede containere indtil afhentning til destruktion kan finde sted.

Medicinrester og medicinalaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere. Affaldet bortskaffes jf. kommunens regulativer for området.

Olie- og kemikalieaffald bortskaffes jf. kommunens regulativer for området.

Almindeligt husholdningsaffald og papiraffald bortskaffes jf. godkendt ordning

Haderslev kommune vurderer, at håndtering og bortskaffelse af affald vil foregå efter gældende bestemmelser og ordninger uden at medføre miljøbelastning for omgivelserne, hvorfor det ikke findes nødvendigt at fastsætte yderligere vilkår herom.

III.1.8 Spildevand

Regnvand fra bygninger og befæstede arealer, hvor der ikke forekommer gødningsrester, foderrester eller olie- og kemikalierester kan forsat ledes til dræn.

Rengøringsvand fra stalde, maskiner o.l. skal ledes til gyllebeholderen.

Husspildevand afledes via godkendt nedsivningsanlæg.

Haderslev kommune vurderer, at der bør meddeles en særskilt godkendelse til afledning af spildevand jf. miljøbeskyttelseslovens kapitel 4, således at godkendelsen kan revideres efter behov.

Haderslev kommune vurderer, at der skal stilles krav om etablering af vaskeplads med opsamling til beholder.

III.1.9 Risikobetonede aktiviteter

Håndtering af marksprøjtning herunder fyldning og vask kan medføre risiko for forurening af omkringliggende arealer. Derfor stilles der vilkår om indretning af et befæstet areal med opsamling.

Med de stillede vilkår vurderes forureningsrisikoen ved håndtering af husdyrgødning, kunstgødning, sprøjtemidler, brændselsolie, veterinære hjælpemidler samt døde dyr at være minimal.

III.1.11 Kommunens samlede vurdering

Opmærksomheden henledes på, at drift af erhvervmæssigt dyrehold er omfattet af bestemmelserne i Miljøministeriets bkg. nr 604 af 15. juli 2002 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Endvidere skal opmærksomheden henledes på, at animalsk affald og kadavere skal behandles i henhold til bestemmelserne i kap 3 i Miljøministeriets bkg. nr 944 af 16. september 2004 om miljøregulering af visse aktiviteter.

Haderslev kommune vurderer, at de gener, der kan opstå ved en kyllingeproduktion hovedsageligt vil forekomme i form af lugt- og støjgener fra staldene. Ejendommen ligger dog placeret i stor afstand til både nærmeste nabo og samlet bebyggelse.

Ansøger skal i den daglige drift og ved rengøring være opmærksom, således at unødige lugtgener forhindres. Haderslev kommune har udarbejdet et vilkår, hvori der kan stilles krav om lugtbegrænsende foranstaltninger.

Der kan forekomme støjgener i forbindelse med den daglige drift af virksomheden såsom kørsel med tunge maskiner, foderfremstilling, afhentning af svin m.m.. Med den store afstand til nærmeste nabo/samlet bebyggelse, vurderes evt. støjgener dog at være minimale.

Med henvisning til ovennævnte vurdering og under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes, er det herefter kommunens samlede vurdering, at driften på ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Del IV - KLAGEVEJLEDNING

I henhold til lov om miljøbeskyttelse § 74, 77, 91 og 94 skal kommunalbestyrelsen give oplysning om følgende regler.

Kommunalbestyrelsens afgørelse kan påklages til Skov & Naturstyrelsen af:

- Den, til hvem afgørelsen er rettet.
- Enhver der har en individuel interesse i sagens udfald.
- De i §§ 98-100 nævnte klageberettigede organisationer og myndigheder.

Afgørelsen er sendt til følgende:

- Sønderjyllands amt, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa, amtet@sja.dk
- Embedslægeinstitutionen, Storetorv 10, I, 6200 Aabenraa, sdj@sdj.dk
- DK's Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- DK's Naturfredningsforenings lokalkomite, v/ Jan Nøjsen, Simmerstedvej 62, 6100 Haderslev, noejs@jubiimail.dk
- Friluftsrådet, v/Ejvind Bomme, Slagtergade 48, 6100 Haderslev Kommune

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. I tilfælde, hvor offentlig annoncering har fundet sted, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsens dato.

Klagen skal indgives skriftlig til:

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Gåskærgade 28
6100 Haderslev

der videreeksperderer den til Skov & Naturstyrelsen.